

prof.dr.sc. Ante Budak

Luka Kovačić
ŠZ "Andrija Štampar"
Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Umro je prof. dr. sc. Antun Budak

Tužnu vijest o tome da nije više među nama živima primili smo s nevjericom i iznenađenjem, jer je došla neočekivano, iznenađa, iako smo znali za njegovu bolest i predosjećali ishod. Još prije nekoliko dana smo se nadali da ćemo se još vidjeti, razgovarati o obiteljskoj medicini, Katedri i Školi, kojoj je posvetio značajan dio svog života, energije i volje da napreduje i da se dalje razvija.

Profesor Antun Budak rođen je u Bosanskom Novom 1. 3. 1935. godine, a školovao se u Zagrebu, gdje je i Medicinski fakultet završio 1960. godine. U svom stručnom radu prošao je sve faze: bio je liječnik opće medicine u Garešnici, šef službe i ravnatelj Doma zdravlja (1968. godine). 1967. godine završava specijalizaciju opće medicine u jednoj od prvih generacija specijalista te nove medicinske struke. Dvije godine nakon završene specijalizacije dolazi u Zagreb u eksperimentalnu zdravstvenu stanicu u Zapruđu, u kojoj uvodi novinu, slobodni izbor liječnika opće medicine. Iste, 1969. godine, postaje suradnik u praktičnoj nastavi na Medicinskom fakultetu kao voditelj vježbi za studente medicine.

1974. godine obranio je magistarski rad pod naslovom Slobodan izbor liječnika u definiranoj urbanoj sredini, a 1978. godine doktorsku disertaciju pod naslovom Evaluacija rada liječnika opće medicine u programu planiranju obitelji putem praćenja znanja, mišljenja i ponašanja populacije. Od 1980. godine je u kumulativnom odnosu na Medicinskom fakultetu na Školi narodnog zdravlja „Andrija Štampar“. Jedan je od prve trojice nastavnika osnivača Katedre za opću medicinu. Od 1982. godine obavlja dužnost pročelnika te Katedre. Za redovitog profesora obiteljske medicine izabran je 1986. godine.

Školovao se i usavršavao u poznatim svjetskim centrima kao što su London, Cardiff, Dundee, Utrecht, Copenhagen, Helsinki i drugima. Sudjelovao je u radu mnogih međunarodnih ekspertnih grupa i škola.

Bio je redoviti član Hrvatske akademije medicinskih znanosti, Zbora liječnika Hrvatske, te međunarodnih udruga New Leeuwenhorst group, EURACT, EUAGP i WONCA. Napisao je više od 130 stručnih, znanstvenih i nastavnih tekstova.

Posebnu brigu o Školi narodnog zdravlja profesor Budak je preuzeo 1991. godine u teškom i neizvjesnom ratnom vremenu i vremenu ekonomske krize i neimaštine, kad postaje njezinim direktorom. Trebalo je mnogo upornosti, umješnosti i energije da se u takvom vremenu održe sve funkcije Škole, nastavne, istraživačke i stručne, da se značajno ne smanji broj nastavnika i drugog osoblja zbog nedostatka novca, da se ne prekine terenska praksa, da se održe tradicionalne veze sa zdravstvenom službom, posebno primarnom zdravstvenom zaštitom i liječnicima opće prakse. Posebni napor ulagao je da što prije dođe do međunarodnog priznavanja Hrvatske kao samostalne države. Kontinuirano, cijelo vrijeme rata i poslije, uspijevao je zajedno sa svojim suradnicima održavati intenzivne međunarodne veze, posebno u okviru ASPHER-a, Međunarodnog tečaja za zemalje u razvoju, Unicefa, Svjetske zdravstvene organizacije i drugih.

1993. godine u Bielefeldu ASPHER (Evropsko udruženje škola javnog zdravstva) ustanovljuje medalju „Andrija Štampar“, koju je profesor Budak uručio kao prvom nositelju dr Leu Kapriu. Od tada se medalja Andrija Štampar dodjeljuje redovito svake godine zaslužnoj osobi na području javnog zdravstva.

U vrijeme njegovog vođenja Škole tiskan je veći broj knjiga, priručnika, udžbenika. Urednik je i autor udžbenika i drugih tekstova za obiteljsku medicinu, a zajedno s profesorom Grmekom obnavlja poznati udžbenik „Uvod u medicinu“.

1992. godine obilježeno je 65, a 1997. godine 70 godina neprekinutog rada Škole. Tom je prilikom izdana i opsežna monografija. Školu je vodio sve do mirovine, 2001. godine.

Nema gotovo ni jednog liječnika školovanog u Hrvatskoj, a posebno ne liječnika opće medicine koji ga

ne poznaje kao vrsnog stručnjaka obiteljske medicine, nastavnika i učitelja.

Svi koji su ga poznavali, a mlađi po onome što je napisao ili na drugi način ostavio ostati će u trajnoj uspomeni i sjećanju.

Umro je 16. 9. 2005. godine, a sahranjen na Mirogoju 21. 9. 2005. godine.